

รูปแบบการส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ ในจังหวัดอุบลราชธานี

A model of Promoting Saving of the Membership of National Saving Fund in Ubon Ratchathani Province

วัฒน์วงศ์ ยาศรี¹ กิติรัตน์ สีหพันธ์² และสมหมาย ชินนาค³
Watwong Yasri¹, Kitirat Sihaban² and Sommai Chinnak³

Received : September 18, 2018; Revised : December 18, 2018; Accepted : December 25, 2018

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติในจังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 377 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม แบบบันทึกการสนทนากลุ่มและแบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติในจังหวัดอุบลราชธานี มี 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการ คือ การดำเนินการของกองทุนการออมแห่งชาติในจังหวัดอุบลราชธานี ในการส่งเสริมการออมด้านผลตอบแทน ด้านความมั่นคงของกองทุน ด้านการประกันความเสี่ยง ด้านการมีเป้าหมายในการออม และด้านแรงจูงใจในการออม 2) วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติฯ ด้านผลตอบแทน ด้านความมั่นคงของกองทุน ด้านการประกันความเสี่ยง ด้านการมีเป้าหมายในการออม และด้านแรงจูงใจในการออม 3) การดำเนินการ ประกอบด้วย 3.1) ด้านผลตอบแทน โดยการจ่ายผลตอบแทนอย่างเหมาะสม การรับประกันผลตอบแทน การจ่ายเงินสมทบ การให้บำนาญรายเดือนตลอดชีวิต การให้เงินสะสมตกทอดแก่ทายาท และการให้ความรู้เรื่องผลตอบแทน 3.2) ด้านความมั่นคง โดยการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ การวางระบบบัญชีอย่างเหมาะสม การรายงานผลการดำเนินงาน การประเมินผล

¹สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี; Regional Development Strategies, Ubon Ratchathani Rajabhat University, Thailand; e-mail : watwongyasri@gmail.com

²คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี; Faculty of Humanities and Social Sciences, Ubon Ratchathani Rajabhat University, Thailand; e-mail: Kitiratsihaban@gmail.com

³คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี; Faculty of Liberal Arts, Ubon Ratchathani University, Thailand; e-mail : schinnakubon@gmail.com

โครงการ การวางแผนการออม การคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐาน และการสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3.3) ด้านการประกันความเสี่ยง โดยการจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง การนำกฎหมายมาใช้ การกำหนดระเบียบข้อบังคับ การพิจารณาเงินกู้ยืมตามหลักเกณฑ์ และการกำหนดคุณสมบัติของสมาชิก 3.4) ด้านเป้าหมายในการออม โดยการส่งเสริมให้สมาชิกมีเป้าหมายในการออม การกำหนดเป้าหมายการออม การกำหนดวัตถุประสงค์ในการใช้จ่าย การให้ความรู้ในเป้าหมายการออม การออมเงินได้ให้ผลตอบแทนสูงสุด การนำระบบสารสนเทศมาใช้วางแผนการออม การกำหนดสัดส่วนในการใช้เงิน และการปรับแผนการใช้จ่าย 3.5) ด้านแรงจูงใจในการออม โดยการในการออม การควบคุมราคาสินค้า การประชาสัมพันธ์สิทธิพิเศษ การสำรวจความต้องการในการพัฒนากองทุน และการประชาสัมพันธ์กองทุน และ 4) เงื่อนไขความสำเร็จ ได้แก่ สมาชิกต้องมีความตั้งใจปฏิบัติตามเงื่อนไข กองทุนต้องทำตามข้อตกลง สร้างความเชื่อมั่นและการเพิ่มสิทธิประโยชน์ และภาครัฐต้องให้การสนับสนุนและพัฒนากองทุน

คำสำคัญ (Keywords) : การออม, การส่งเสริมการออม, กองทุนการออมแห่งชาติ

Abstract

The research aimed to study a model of promoting saving of the membership of national saving fund in Ubon Ratchathani province. Randomly selected sample group of the study were 377 members. The research instruments were questionnaires, focus groups and model evaluation. Collected data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, and content analysis. The research findings were as follows: A model comprised 4 elements including principle, objective, operation and success condition. 1) Principle referred to the operation of national saving fund in Ubon Ratchathani province to promote member in terms of returns, fund security, hedging, savings targets, and savings motivation. 2) Objective was to promote saving of the membership of national saving fund in the aforementioned aspects. 3) Operation consisted of 3.1) returns promotion operate through proper payout, warranty returns, contribution, pension, giving money to the heirs and educating the return; 3.2) fund security promotion operate through effective fund management, proper accounting system, annual report on performance, evaluation of fund projects, financial discipline, financial planning, basic rights protection and creating a learning exchange network; 3.3) hedging promotion operate through investment risk management, preparation of internal risk management system, the law is used in fund management, fund regulations, considering the loan according to the criteria and member qualification; 3.4) savings targets promotion operate through encouraging members to have savings goals, targeting savings to

members, determining the purpose of spending, educating about savings goals, plan to save money to maximize return, the use of information systems to plan savings, proper proportion of funds and adjustment of spending plan as appropriate; 3.5) savings motivation promotion operate through promoting motivation to save for members, consumer price control, public relations privileges of membership and fund public relations. 4) Success conditions involved the following: members must be willing to comply with the conditions, the fund must comply with the terms given to members, creating confidence and increase the benefits and the government support and develop the fund.

Keywords : Saving, Promoting Saving, National Saving Fund

บทนำ (Introduction)

บุคคลทั่วไปย่อมต้องมีรายได้และรายได้ที่เราได้รับมานั้นก็ต้องมีการใช้จ่ายออกไปในชีวิตประจำวันทั้งในด้านต่างๆ ตามความจำเป็นหรือความต้องการ เมื่อถึงช่วงระยะเวลาหนึ่งบุคคลย่อมมีเป้าหมายต่าง ๆ ตามความต้องการของตน ซึ่งส่วนใหญ่แล้วการจะตอบสนองซึ่งเป้าหมายนั้นก็มักจะต้องมีเงินที่เป็นตัวแปรสำคัญเข้าไปเกี่ยวข้องเสมอ และการจะได้มาซึ่งเงินเพื่อตอบสนองเป้าหมายนั้นจึงต้องมี “การออม” เกิดขึ้น การออมจึงถือเป็นการวางแผนทางการเงินอีกรูปแบบหนึ่ง การออมเงินทำให้ผู้ออมมีความมั่นคงทางด้านกระแสรายได้สำหรับไว้ใช้ในการอุปโภคบริโภคไว้สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในอนาคต นอกจากนี้เงินออมยังใช้สำหรับแก้ไขปัญหาค่าความเดือดร้อนทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นอย่างคาดไม่ถึงในกรณีที่เกิดการเจ็บป่วย ประสบอุบัติเหตุ หรือเมื่ออายุการทำงานสิ้นสุดลงก็จะทำให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้โดยไม่ต้องเดือดร้อน ดังนั้นบุคคลจึงควรมีการออมอย่างสม่ำเสมอ หลักการออมเงินโดยทั่วไปจะสามารถเกิดขึ้นได้เมื่อรายได้นั้นมากกว่ารายจ่ายซึ่งเงินส่วนที่เหลือจากรายได้นั้นจะเรียกว่า “เงินออม” และทางที่จะเพิ่มเงินออมให้แก่บุคคลนั้นอาจทำได้โดยการเพิ่มรายได้ให้มากขึ้นหรือลดการใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นออกไป จะเห็นได้ว่าปัจจัยของเงินออมจะมากหรือน้อยนั้นจะขึ้นอยู่กับรายได้และความจำเป็นในการใช้จ่ายของแต่ละบุคคล การออมนอกจากจะมีอิทธิพลในระดับบุคคลแล้วยังส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ เพราะหากประชาชนในมีการออมในระดับที่สูงแล้วจะทำให้ประเทศสามารถที่จะนำเงินออมไปใช้เป็นแหล่งเงินทุนได้อย่างต่อเนื่องการพึ่งพิงหรืออาศัยเงินทุนจากต่างประเทศก็จะลดลง การพัฒนาเศรษฐกิจโดยใช้เงินทุนจากเงินออมของประชาชนในประเทศจะช่วยเสริมสร้างการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่มีเสถียรภาพให้กับประเทศได้ การออมในระดับสูงส่งผลโดยตรงกับความมั่นคงทางสถานะทางเศรษฐกิจและเสถียรภาพทางการเงินของประเทศ (Rutsaikaew, 2016 : 1)

ปัจจุบันสภาพการออมของประเทศไทยกระจุกอยู่ที่คนเพียงบางกลุ่มเท่านั้นโดยเฉพาะกลุ่มคนที่มีฐานะ และการจะเพิ่มปริมาณการออมของผู้คนในประเทศโดยรวมนั้นก็มิอุปสรรคจากค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้น ค่าเงินแท้จริงหดตัวลงเนื่องจากอัตราเงินเฟ้อที่สูงขึ้นทำให้ราคาสินค้าเพิ่มขึ้นเกิน

กว่าการขยายตัวของรายได้ รวมทั้งจากพฤติกรรมกรบริโภคสิ่งนอกเหนือความจำเป็นที่เพิ่มมากขึ้น เป็นเหตุให้อัตราการออมของกลุ่มผู้มีรายได้น้อยลดลงอย่างต่อเนื่อง ตรงข้ามกับภาวะหนี้สินภาคครัวเรือนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัจจัยสำคัญมาจากการสามารถเข้าถึงแหล่งกักเก็บเงินได้สะดวกขึ้น การให้เครดิตสินเชื่อและเครดิตสินค้าที่ผ่อนปรนจูงใจให้มีการซื้อสินค้าเงินผ่อนในสารพัดรูปแบบ ประกอบกับการช่วยเหลือของภาครัฐเชิงสวัสดิการ เช่น โครงการประกันสุขภาพ ส่งผลให้ประชาชนมองข้ามความจำเป็นในการที่จะออมเงินไว้ใช้จ่ายฉุกเฉิน และพบว่าผู้มีรายได้น้อยหรือมีการศึกษาดำเนินการจะเป็นกลุ่มที่มีการออมในระดับต่ำ (Faculty of Accounting, Bangkok Thonburi University, 2014 : 1) โดยเฉพาะแรงงานนอกระบบซึ่งเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระที่ไม่ได้อยู่ในระบบการจ้างงาน เช่น เกษตรกร ค้าขายทั่วไป คนขับรถรับจ้าง เป็นต้น ซึ่งจากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติพ.ศ. 2557 พบว่าประเทศไทยมีแรงงานนอกระบบจำนวนถึง 22.14 ล้านคน (ร้อยละ 56.71 ของกำลังแรงงานทั้งระบบ) ซึ่งกลุ่มบุคคลเหล่านี้ไม่มีหลักประกันรายได้และสวัสดิการเหมือนแรงงานที่อยู่ในระบบที่มีกฎหมายกำหนดให้นายจ้างจัดระบบสวัสดิการและสร้างหลักประกันรายได้เมื่อเกษียณอายุไปแล้ว ตามมาตรา 33 ของ พรบ.กองทุนประกันสังคมที่กำหนดให้ลูกจ้างและนายจ้างจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุน โดยกองทุนจะจัดสวัสดิการขั้นพื้นฐานให้แก่ลูกจ้าง หรือสถานประกอบการบางแห่งนายจ้างและลูกจ้างจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อส่งเสริมการออมและสร้างหลักประกันความมั่นคงทางรายได้หลังจากลูกจ้างเกษียณไปแล้ว ทำให้แรงงานนอกระบบเหล่านี้ไม่มีหลักประกันรายได้ในยามชรานอกจากเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุที่ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ (Onchan, 2015 : 1)

นอกจากนี้ประชากรไทยมีแนวโน้มเข้าสู่วัยสูงอายุเพิ่มขึ้น โดยมีการคาดการณ์ว่าประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ในปีพ.ศ. 2565 นั่นคือประเทศไทยจะต้องเผชิญกับปัญหาผลิตภาพจากวัยแรงงานจะลดลงที่คนวัยทำงานเพียง 2 คนจะต้องดูแลผู้สูงอายุ 1 คน และจากข้อมูลของสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า อัตราส่วนการพึ่งพิงวัยแรงงานของผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นจากปีพ.ศ. 2548 ซึ่งมีจำนวนร้อยละ 14.4 แต่ประมาณการณ์ว่าในปีพ.ศ.2578 จะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 41.4 ผู้สูงอายุที่ไม่มีประกันออมจะมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต ซึ่งรัฐจะต้องมีภาระทางการเงินการคลังเพิ่มมากขึ้นในการจัดสรรงบประมาณเพื่อดูแลประชากรสูงอายุ (Ngernklai, 2016 : 1) ซึ่งจะกลายเป็นปัญหาที่สำคัญในอนาคต ดังนั้นหากไม่มีการวางแผนการออมเพื่อความมั่นคงทางรายได้หลังจากเกษียณไปแล้ว การรับเงินยังชีพผู้สูงอายุเพียงอย่างเดียวคงไม่เพียงพอในการดำรงชีพและปัจจุบันรัฐบาลต้องจ่ายงบประมาณเพื่อจ่ายเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นทุกปี จะเห็นได้จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่าใน ปี 2556 มียอดงบประมาณในการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน 58,347.01 ล้านบาท ปี 2557 มียอดงบประมาณในการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ 61,406.73 ล้านบาท และ ปี 2558 จำนวน 62,124.18 ล้านบาท ซึ่งถือเป็นภาระทางการคลัง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมการออมเพื่อการเกษียณของแรงงานนอกระบบเหล่านี้เพื่อสร้างความมั่นคงทางรายได้ระยะยาว (Onchan, 2015 : 2)

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการออมของภาคประชาชน ด้วยการกำหนดเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550 - 2554 ที่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการออมอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นแหล่งระดมทุนและเป็นหลักประกันชีวิตของประชาชน ในส่วนของแรงงานนอกระบบนั้น รัฐบาลได้มีนโยบายส่งเสริมการออมเพื่อการเกษียณสำหรับแรงงานนอกระบบโดยเพิ่มให้มีช่องทางการออม ตามมาตรา 40 ของพรบ.กองทุนประกันสังคม เพื่อให้แรงงานนอกระบบซึ่งตามข้อมูลของสำนักงานกองทุนประกันสังคมได้รับสิทธิเท่าเทียมกันกับแรงงานในระบบ ซึ่งมีผลการดำเนินงานตั้งแต่วันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2556 เป็นต้นมา แต่จากข้อมูลของสำนักงานประกันสังคมพบว่า ณ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559 มีผู้ประกันตนเป็นจำนวนทั้งสิ้น 2,191,653 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่น้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนแรงงานนอกระบบทั้งหมด (Onchan, 2015 : 2) รัฐบาลจึงต้องมีการส่งเสริมการออมของแรงงานนอกระบบด้วยวิธีอื่นเพื่อให้สนองต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 84 (4) ได้บัญญัติให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายเศรษฐกิจ คือ จัดให้มีการออมเพื่อการดำรงชีพ ในยามชราแก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างทั่วถึง ดังนั้นกระทรวงการคลังจึงได้เสนอจัดทำพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.2554 ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2554 แต่ทั้งนี้จะต้องดำเนินการออกกฎหมายประกอบหลายฉบับ และในช่วงเวลาดังกล่าวได้มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล จึงทำให้กองทุนการออมแห่งชาติไม่สามารถเปิดรับสมัครสมาชิกได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ ต่อมารัฐบาลในขณะนั้นได้ประกาศกฎกระทรวงเพื่อให้แรงงานนอกระบบสามารถสมัครสมาชิกกองทุนประกันสังคมตามมาตรา 40 กรณีชราภาพเป็นทางเลือกในการออมให้กับแรงงานนอกระบบ และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลอีกครั้งจึงได้มีการจัดทำกฎหมายประกอบพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ เพื่อให้สามารถดำเนินการรับสมัครสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ โดยเริ่มรับสมัครสมาชิกไปเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2558 โดยมีวัตถุประสงค์ในการวางระบบและสนับสนุนให้มีมาตรการส่งเสริมการออมตั้งแต่วัยทำงานเพื่อให้ได้รับบำนาญเมื่อเกษียณอายุ (Ngernkhai, 2016 : 1) สำหรับหลักเกณฑ์ในการออมนั้นกองทุนได้กำหนดการออมขั้นต่ำอยู่ที่ครั้งละ 50 บาท แต่เมื่อรวมกันแล้วไม่เกิน 13,200 บาทต่อปี โดยรัฐจะจ่ายเงินสมทบให้ตามเงื่อนไข นั่นคือกองทุนการออมแห่งชาติขยายวงเงินออมเพิ่มสูงขึ้นและรัฐบาลจะจ่ายเงินสมทบให้ตามสัดส่วนของเงินสะสม ซึ่งสัมพันธ์กับอายุของสมาชิก เมื่อมีอายุครบ 60 ปีกองทุนจะจ่ายเงินบำนาญรายเดือนให้ (Onchan, 2015 : 3)

อย่างไรก็ตามจากการที่ต้องใช้ระยะเวลานานจึงจะได้รับผลตอบแทนเมื่อมีอายุครบ 60 ปี กองทุนจะจ่ายเงินบำนาญรายเดือน และผู้ออมจะต้องนำเงินไปฝากเข้ากองทุนฯโดยตนเองทำให้ผู้ออมก็ต้องมีวินัยในการออมสูง ซึ่งแตกต่างกับแรงงานที่อยู่ในระบบการจ้างงานซึ่งนายจ้างจะตัดยอดเงินจากบัญชีเงินเดือนก่อนจ่ายให้พนักงานลูกจ้าง ประกอบกับนโยบายประกันตนตาม มาตรา 40 ของกองทุนประกันสังคม (Onchan, 2015 : 3) จึงทำให้กองทุนไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร เห็นได้จากมีผู้สมัครเป็นสมาชิกยังมีจำนวนน้อย รวมทั้งการดำเนินการที่ยังไม่มีประสิทธิภาพ

เท่าที่ควรจากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าวร่วมกับการที่ผู้วิจัยเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการออม และพบว่า การส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุนการออมยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งอาจเป็นเพราะยังไม่มีรูปแบบในการส่งเสริมการออมที่ชัดเจน และจากการสำรวจเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่ายังไม่ปรากฏงานที่ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการศึกษารูปแบบการส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติในจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อนำผลการวิจัยนี้มาเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานในการใช้เป็นแนวทางการส่งเสริมการออม เพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาสภาพการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติในจังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติในจังหวัดอุบลราชธานี
3. เพื่อประเมินรูปแบบการส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติในจังหวัดอุบลราชธานี

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยเรื่องรูปแบบการส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติในจังหวัดอุบลราชธานี มีวิธีดำเนินการการวิจัย 3 ระยะตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติในจังหวัดอุบลราชธานี ประชากรคือสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติในจังหวัดอุบลราชธานี ทั้งหมด จำนวน 8,576 คน จากนั้นผู้วิจัยได้ใช้วิธีการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางของ Krejcie and Morgan และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติในจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 377 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการนำแบบสอบถามไปให้กลุ่มเป้าหมายตอบ จากนั้นนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปรผลโดยนำไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

2. ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติในจังหวัดอุบลราชธานี เป็นระยะของการพัฒนารูปแบบด้วยการสนทนากลุ่ม กลุ่มเป้าหมายเลือกแบบเจาะจงจากผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติในจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 12 คน ประกอบด้วยประกอบด้วย ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติการสถาบันการเงิน ตัวแทนหน่วยงานราชการ ตัวแทนสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติจังหวัดอุบลราชธานี และนักวิชาการ เครื่องมือที่ใช้คือประเด็นที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติในจังหวัดอุบลราชธานี เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจัดสนทนากลุ่ม

โดยเปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายทุกคนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติในจังหวัดอุบลราชธานี และผู้วิจัยบันทึกข้อมูลด้วยอุปกรณ์บันทึกภาพ อุปกรณ์บันทึกเสียง วิเคราะห์ข้อมูล โดยการนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและสังเคราะห์ผลที่ได้ตามกรอบของเนื้อหา จากนั้นนำรูปแบบ ๆ ที่ผ่านการพัฒนาไปทดลองใช้โดยการจัดการอบรมสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 40 คน ในหัวข้อเรื่องการส่งเสริมและการจูงใจในการออม เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินความรู้ความเข้าใจเรื่องการส่งเสริมและการจูงใจในการออมก่อนการอบรมและหลังการอบรม และแบบประเมินความพึงพอใจในการอบรมซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการให้ผู้อบรมตอบแบบประเมินก่อนและหลังการอบรม และแบบประเมินความพึงพอใจในการอบรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าที่แบบสองกลุ่มไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนวัดผลก่อนการอบรมและหลังการอบรม และใช้สถิติค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปรผลโดยนำไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

3. ระยะที่ 3 การประเมินรูปแบบการส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติในจังหวัดอุบลราชธานี เป็นการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบจากผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มเป้าหมายคือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการออม กองทุนการออม และระบบสวัสดิการภาครัฐและเอกชน จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำเอกสารรูปแบบและการประเมินไปมอบให้ผู้ทรงคุณวุฒิ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปรผลโดยนำไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะตามวิธีวิจัยดังนี้

1. ผลการวิจัยสภาพการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติในจังหวัดอุบลราชธานี พบว่าสภาพการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติในจังหวัดอุบลราชธานีโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านผลตอบแทนของการออม อยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.02$) รองลงมาคือด้านวัตถุประสงค์การออม ($\bar{X} = 3.87$) และด้านสถาบันการออม ($\bar{X} = 3.54$) ตามลำดับ สำหรับด้านกำไรและสิ่งจูงใจที่มีผลต่อการออม อยู่ในระดับต่ำสุด ($\bar{X} = 2.57$) จากนั้นนำผลการวิจัยที่ได้ร่วมกับแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไปร่างรูปแบบการส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติในจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อนำไปพัฒนารูปแบบฯ ในระยะที่ 2

2. ผลการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติในจังหวัดอุบลราชธานี พบว่ารูปแบบการส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติใน

จังหวัดอุบลราชธานีมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ การดำเนินการและเงื่อนไขความสำเร็จ ดังนี้ 1) หลักการของรูปแบบคือ การดำเนินการของกองทุนการออมแห่งชาติในจังหวัดอุบลราชธานี ในการส่งเสริมการออมของสมาชิกในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านผลตอบแทน ด้านความมั่นคงของกองทุน ด้านการประกันความเสี่ยง ด้านการมีเป้าหมายในการออม และด้านแรงจูงใจในการออม 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ได้แก่ เพื่อส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติในจังหวัดอุบลราชธานีด้านผลตอบแทน ด้านความมั่นคงของกองทุน ด้านการประกันความเสี่ยง ด้านการมีเป้าหมายในการออม และด้านแรงจูงใจในการออม 3) การดำเนินการ ประกอบด้วย 3.1) การส่งเสริมด้านผลตอบแทน มีการดำเนินการที่ประกอบด้วย การจ่ายผลตอบแทนอย่างเหมาะสม การรับประกันผลตอบแทน การจ่ายเงินสมทบ การให้บำนาญรายเดือนตลอดชีวิต การให้สวัสดิการ การให้เงินสะสมตกทอดแก่ทายาท การรายงานผลตอบแทน การให้ความรู้เรื่องผลตอบแทน 3.2) การส่งเสริมด้านความมั่นคง มีการดำเนินการที่ประกอบด้วย การบริหารกองทุนอย่างมีประสิทธิภาพ การวางระบบบัญชีอย่างเหมาะสม การรายงานผลการดำเนินงานประจำปี การประเมินผลโครงการต่างๆ ของกองทุน การสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและวางแผนการออมให้กับสมาชิก การมีวินัยทางการเงิน การคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานให้กับสมาชิกสูงอายุ และการสร้างกลุ่มและเครือข่ายความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3.3) การส่งเสริมด้านการประกันความเสี่ยง มีการดำเนินการที่ประกอบด้วย การส่งเสริมการจัดการความเสี่ยงจากการลงทุน การจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงภายใน การนำกฎหมายมาใช้ในการจัดการกองทุน การกำหนดระเบียบข้อบังคับกองทุน การพิจารณาเงินกู้ยืมตามหลักเกณฑ์ การลงมติตามเงื่อนไข การกำหนดคุณสมบัติของสมาชิก การตรวจสอบผู้รับการคัดเลือกเป็นคณะกรรมการ 3.4) การส่งเสริมด้านเป้าหมายในการออม มีการดำเนินการที่ประกอบด้วย การส่งเสริมให้สมาชิกมีเป้าหมายในการออม การกำหนดเป้าหมายการออมให้กับสมาชิก การกำหนดวัตถุประสงค์ในการใช้จ่าย การให้ความรู้เกี่ยวกับเป้าหมายการออม การวางแผนออมเงินที่จะให้ผลตอบแทนสูงสุด การนำระบบสารสนเทศมาใช้วางแผนในการออมเงิน การกำหนดสัดส่วนในการใช้เงินอย่างเหมาะสม และการปรับแผนการใช้จ่ายตามความเหมาะสม 3.5) การส่งเสริมด้านแรงจูงใจในการออม มีการดำเนินการที่ประกอบด้วย การส่งเสริมแรงจูงใจในการออมให้กับสมาชิก การควบคุมราคาสินค้าอุปโภคบริโภค การประชาสัมพันธ์สิทธิพิเศษของสมาชิก การสำรวจความต้องการสมาชิกในการพัฒนากองทุน การแจกของที่ระลึก การจัดอบรมบุคลากร การสร้างแรงจูงใจในด้านต่าง ๆ และการประชาสัมพันธ์กองทุน 4) เงื่อนไขความสำเร็จ ได้แก่ สมาชิกมีความตั้งใจจริงและปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กองทุนกำหนด กองทุนการออมแห่งชาติต้องทำตามข้อตกลงที่ให้ไว้กับสมาชิก รวมทั้งการสร้างเชื่อมั่นและการเพิ่มสิทธิประโยชน์ต่างๆ ให้กับสมาชิก และภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนและพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของกองทุนอย่างเต็มความสามารถ

จากนั้นได้นำรูปแบบที่ผ่านการพัฒนาไปทดลองใช้โดยการจัดอบรมให้ความรู้สมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติในจังหวัดอุบลราชธานี พบว่าผู้เข้ารับการอบรมมีระดับความรู้เรื่องการสร้างแรงจูงใจในการออมหลังการอบรม (7.38 คะแนน จาก 20 คะแนน) สูงกว่าก่อนการอบรม

(14.75 คะแนน จาก 20 คะแนน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการประเมินความพึงพอใจของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติที่เข้าการอบรมนั้นสรุปได้ว่าสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติที่เข้าการอบรมมีความพึงพอใจในการอบรมเรื่องการสร้างแรงจูงใจในการออมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้เข้าร่วมการอบรมมีความพึงพอใจด้านความเหมาะสมของเนื้อหาอยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.04$) รองลงมาคือ ด้านการนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ ($\bar{X} = 4.00$) และด้านบรรยากาศการจัดอบรม ($\bar{X} = 3.92$) ตามลำดับ จากนั้นนำองค์ประกอบร่างรูปแบบที่ได้ไปทำเป็นแบบประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้โดยผู้ทรงคุณวุฒิในระยะที่ 3

3. ผลการประเมินรูปแบบการส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติในจังหวัดอุบลราชธานีจากทรงคุณวุฒิ พบว่าโดยรวมรูปแบบการส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติในจังหวัดอุบลราชธานี มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) และมีความเป็นไปได้ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละองค์ประกอบแล้วพบว่าหลักการของรูปแบบ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) และมีความเป็นไปได้ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) สำหรับวัตถุประสงค์ของรูปแบบ พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.46$) และมีความเป็นไปได้ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) สำหรับการดำเนินการของรูปแบบ พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42$) และมีความเป็นไปได้ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) และเงื่อนไขความสำเร็จ พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.37$) และมีความเป็นไปได้ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การศึกษา ดังนี้

1. สภาพการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติในจังหวัดอุบลราชธานี

พบว่าสภาพการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติในจังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากที่ผ่านมาสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติยังไม่เห็นความสำคัญของการออมเท่าใดนักจากข้อจำกัดหลายประการทั้งการขาดวัตถุประสงค์ในการออม การรับรู้ อุปนิสัยในการออม สภาพทางเศรษฐกิจ และผลตอบแทนที่คุ้มค่า โดยเฉพาะด้วยความที่เป็นแรงงานนอกระบบที่ยังไม่มีสถาบันให้การสนับสนุนการออมอย่างแท้จริง

2. รูปแบบการส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติในจังหวัดอุบลราชธานีประกอบด้วย

2.1 หลักการ พบว่าหมายถึง การดำเนินการส่งเสริมในด้านต่างๆ ของกองทุนการออมแห่งชาติ ได้แก่ ด้านผลตอบแทน ด้านความมั่นคงของกองทุน ด้านการประกันความเสี่ยง ด้านการมีเป้าหมายในการออม และด้านแรงจูงใจในการออม เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกและสร้างแรงจูงใจในการออม ที่จะส่งผลให้เกิดความมั่นคงทางการเงินแก่สมาชิกในจังหวัดอุบลราชธานี เนื่องจากการที่จะสร้างความเชื่อมั่นอย่างแท้จริงให้กับสมาชิกได้นั้นกองทุนการ

ออมแห่งชาติจะต้องมีองค์ประกอบการดำเนินงานต่างๆอย่างรอบด้านทั้งผลตอบแทน ความมั่นคง ประกันความเสี่ยง การมีเป้าหมาย และมีแรงจูงใจ เพื่อส่งเสริมความมั่นคงหรือลดภาระทางการเงินให้แก่สมาชิกในวัยเกษียณ

2.2 วัตถุประสงค์ พบว่าประกอบด้วย ประกอบด้วยเพื่อส่งเสริมการออมของสมาชิก กองทุนการออมแห่งชาติในจังหวัดอุบลราชธานีด้านผลตอบแทน ด้านความมั่นคงของกองทุน ด้านการประกันความเสี่ยง ด้านการมีเป้าหมายในการออม และด้านแรงจูงใจในการออม เนื่องจากการออมของสมาชิกกองทุนจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพได้นั้นต้องส่งเสริมด้านผลตอบแทนที่คุ้มค่า เป็นอันดับแรก ตามมาด้วยการที่กองทุนมีความมั่นคง มีความเสี่ยงต่ำหรือไม่มีความเสี่ยงเลย และต้องส่งเสริมให้สมาชิกมีเป้าหมายในการออม พร้อมทั้งมีการสร้างแรงจูงใจให้กับสมาชิก

2.3 การดำเนินการ พบว่าประกอบด้วยดำเนินการต่างๆ ดังต่อไปนี้

2.3.1 เพื่อส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติด้านผลตอบแทน พบว่ามีการดำเนินการที่ประกอบด้วย การจ่ายผลตอบแทนอย่างเหมาะสม การรับประกันผลตอบแทน การจ่ายเงินสมทบ การให้บำนาญรายเดือนตลอดชีวิต การให้สวัสดิการ การให้เงินสะสมทดท้อแก่ทายาท การรายงานผลตอบแทน การให้ความรู้เรื่องผลตอบแทนและวินัยการออม เนื่องจากผลตอบแทนเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการที่ทำให้สมาชิกเข้าร่วมโครงการการออมกับกองทุนแห่งชาติ การได้รับผลตอบแทนที่ดีจะทำให้สมาชิกที่มีอยู่เดิมจะคงอยู่ต่อไปและบุคคลภายนอกจะมาเข้าร่วมเป็นสมาชิกมากขึ้น ซึ่งผลตอบแทนที่กองทุนการออมแห่งชาติได้ให้กับสมาชิกนั้นมีหลากหลายรูปแบบดังกล่าวข้างต้น ที่ทำให้สมาชิกเห็นว่าจะได้ผลประโยชน์คุ้มค่าในระยะยาวและมีความมั่นคงยิ่งกว่าการลงทุนอย่างอื่น สอดคล้องกับการศึกษาของ Shoham (2012 : 64) ที่พบว่าความรู้ความเข้าใจในพื้นฐานการออมและผลตอบแทนการออมเป็นสิ่งสำคัญส่งผลต่อการออมของประชาชนที่สามารถส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ และการศึกษาของ Jumroon (2017 : 86-88) ที่พบว่าความต้องการมีบำนาญเมื่ออายุครบ 60 ปี การให้ประโยชน์และผลตอบแทนคุ้มค่า และไม่อยากเป็นภาระของลูกหลานในอนาคตเป็นสิ่งสำคัญในการตัดสินใจออมเงินกับกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร และการศึกษาของ Srasintorn (2017 : 76-77) พบว่าความคุ้มค่าเมื่อเปรียบเทียบกับผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุนอื่นๆ เป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเลือกสถาบันออมเงินของบุคลากรกรมชลประทาน สำนักชลประทานที่ 14

2.3.2 เพื่อส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติด้านความมั่นคง พบว่ามีการดำเนินการที่ประกอบด้วย การบริหารกองทุนอย่างมีประสิทธิภาพ การวางระบบบัญชีอย่างเหมาะสม การรายงานผลการดำเนินงานประจำปี การประเมินผลโครงการต่างๆ ของกองทุน การสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและวางแผนการออมให้กับสมาชิก การคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานให้กับสมาชิกสูงอายุ และการสร้างกลุ่มและเครือข่ายความร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เนื่องจากความมั่นคงของกองทุนการออมแห่งชาตินับว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับสมาชิก และบุคคลทั่วไปที่จะมาเข้าร่วมเป็นสมาชิก และไม่เพียงแค่ออมเงินกับกองทุนการออมแห่งชาติจะดำเนินการดังกล่าวข้างต้นเพื่อสร้างความมั่นคงของกองทุนเท่านั้น แต่ยังมีดำเนินการเพื่อสร้างความมั่นคง

ให้กับสมาชิกอีกด้วย เนื่องจากความมั่นคงของสมาชิกจะทำให้สมาชิกมีการออมอย่างต่อเนื่องซึ่งจะส่งผลต่อขนาดและความมั่นคงของกองทุน สอดคล้องกับการศึกษาของ Jeerasakprasert (2015 : 84-87) ที่พบว่ารายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าและบริการต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินกรุงเทพมหานคร และการศึกษาของ Rutsaikaew (2016 : 53-54) ที่พบว่ารายได้เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อปริมาณเงินออมของเจ้าหน้าที่กรมการปกครองจังหวัดนครปฐมมากที่สุด และพบว่าการควบคุมตนเอง และพฤติกรรมความเสี่ยงส่งผลในเชิงบวกต่อการออมของเจ้าหน้าที่กรมการปกครองจังหวัดนครปฐม และการศึกษาของ Jumroon (2017 : 86-88) ที่พบว่าการมีวินัยด้านการออมและมีวินัยทางการเงินมีผลทางบวกต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร

2.3.3 เพื่อส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติด้านการประกันความเสี่ยง พบว่ามีการดำเนินการที่ประกอบด้วย การส่งเสริมการจัดการความเสี่ยงจากการลงทุน การจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยงภายใน การนำกฎหมายมาใช้ในการจัดการกองทุน การกำหนดระเบียบข้อบังคับกองทุน การพิจารณาเงินกู้ยืมตามหลักเกณฑ์ การลงมติตามเงื่อนไข การกำหนดคุณสมบัติของสมาชิก การตรวจสอบผู้รับการคัดเลือกเป็นคณะกรรมการ เนื่องจากการประกันความเสี่ยงด้วยการดำเนินการดังกล่าวด้วยความรอบคอบนั้นทั้งจากการพิจารณาการนำเงินไปลงทุน การตรวจสอบภายใน การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และการตรวจสอบคุณสมบัติผู้บริหารจะทำให้กองทุนมีสถานะที่มั่นคง สร้างความน่าเชื่อถือให้กับสมาชิกและบุคคลทั่วไป สอดคล้องกับการศึกษาของ Na Phataloong (2015 : 73-74) ที่พบว่าความซื่อสัตย์และโปร่งใสของกรรมการมีผลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์นิคมหลังสวน จำกัด จังหวัดชุมพร

2.3.4 เพื่อส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติด้านเป้าหมายในการออม พบว่ามีการดำเนินการที่ประกอบด้วย การส่งเสริมให้สมาชิกมีเป้าหมายในการออม การกำหนดเป้าหมายการออมให้กับสมาชิก การกำหนดวัตถุประสงค์ในการใช้จ่าย การให้ความรู้เกี่ยวกับเป้าหมายการออม การวางแผนออมเงินที่จะให้ผลตอบแทนสูงสุด การนำระบบสารสนเทศมาใช้วางแผนในการออมเงิน การกำหนดสัดส่วนในการใช้เงินอย่างเหมาะสม และการปรับแผนการใช้จ่ายตามความเหมาะสม เนื่องจากการมีเป้าหมายและปฏิบัติตามเป้าหมายที่วางไว้นั้นจะทำให้การออมบรรลุผล ซึ่งจะเป็นผลประโยชน์ต่อตัวสมาชิกเองที่จะสามารถตอบสนองความต้องการของตนเอง มีสถานการณ์เงินที่มั่นคงและเป็นการฝึกอุปนิสัยการออมไปในตัว และกองทุนการออมแห่งชาติเองก็จะมีสถานะที่มั่นคงจากการได้รับเงินออมจากสมาชิกมาบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับการศึกษาของ Tharacheewin (2015 : 86-88) ที่พบว่าการตั้งเป้าหมายการออมเงิน ความคาดหวังในการใช้ชีวิตยามเกษียณ ความเชื่อถึงความสำคัญในการออมเงิน ค่านิยมการใช้ชีวิต และการทำบันทึกรายรับ-รายจ่าย ล้วนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณ และการศึกษาของ Koonma (2015 : 77-79) ที่พบว่าเพื่อการสร้างหลักประกันชีวิต การสร้างความมั่นคงทางการเงิน และเก็บไว้ใช้จ่ายในยามชราเป็นเป้าหมายหลักในการออมของพนักงานเทศบาล ในอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม และการศึกษาของ Jaikla (2016 : 70-

72) ที่พบว่า การมีเงินเพื่อไว้ใช้ยามฉุกเฉินและยามเจ็บป่วย และการสร้างอนาคตความเป็นอยู่ที่ยั่งยืนเป็นเป้าหมายการออมที่สำคัญของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2.3.5 เพื่อส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติด้านแรงจูงใจในการออม พบว่ามีการดำเนินการที่ประกอบด้วย การส่งเสริมแรงจูงใจในการออมให้กับสมาชิก การควบคุมราคาสินค้าอุปโภคบริโภค การประชาสัมพันธ์สิทธิพิเศษของสมาชิก การสำรวจความต้องการสมาชิก ในการพัฒนากองทุน การแจกของที่ระลึก การจัดอบรมบุคลากร การสร้างแรงจูงใจในด้านต่าง ๆ และการประชาสัมพันธ์กองทุน เนื่องจากการส่งเสริมแรงจูงใจด้วยการดำเนินการดังกล่าวข้างต้นจะช่วยกระตุ้นให้สมาชิกมีการออมกับกองทุนอย่างต่อเนื่อง มีเงินสำหรับการออมเพิ่มขึ้น ดำรงสภาพการเป็นสมาชิกต่อไปและสามารถจูงใจให้บุคคลทั่วไปมาเข้าร่วมเป็นสมาชิกเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ Khwunpetch (2015 : 65-66) ที่พบว่า ค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค ส่งผลต่อการออมของเกษตรกรชาวสวนยางในจังหวัดสงขลามากที่สุด และการศึกษาของ Kumma (2015 : 70-73) ที่พบว่า การประชาสัมพันธ์ข้อมูลผลิตภัณฑ์ทางการเงินของสถาบันการเงินมีผลต่อการเลือกสถาบันการออมของแรงงานนอกระบบในเขตอำเภอหาดง จังหวัดเชียงใหม่

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะการวิจัยประกอบด้วยข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ภาครัฐโดยกระทรวงการคลังควรมีนโยบายสนับสนุนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะในระดับชุมชน ในการส่งเสริมการออมของประชาชนในชนบทซึ่งส่วนใหญ่เป็นแรงงานนอกระบบที่ไม่มีบำเหน็จ บำนาญยามเกษียณอายุ

1.2 ภาครัฐโดยกระทรวงการคลังควรมีนโยบายกระจายงบประมาณและเจ้าหน้าที่ในการดูแลเรื่องรายได้ รายรับ รายจ่ายแก่แรงงานนอกระบบมากขึ้น เนื่องจากแรงงานเหล่านี้มีรายได้ไม่เพียงพอกับการออมและมีรายได้ที่ไม่สม่ำเสมอ

1.3 กองทุนการออมแห่งชาติควรเพิ่มวงเงินในการออมให้มากกว่านี้เพื่อให้สมาชิกมีรายได้ต่อเดือนในขณะที่เกษียณอายุเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากวงเงินเพียงเท่านี้จะไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษารูปแบบการส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติในจังหวัดอุบลราชธานีเพิ่มเติม โดยเฉพาะการนำรูปแบบไปทดลองใช้ด้วยการนำไปปฏิบัติจริงและวัดผลจากการปฏิบัติตามรูปแบบเพื่อความสำเร็จของงานวิจัยนี้

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติในจังหวัดอื่น ๆ กับรูปแบบการส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติใน

จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อนำจุดเหมือนและจุดต่างมาสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทั่วไป

2.3 ควรศึกษาเรื่องการพัฒนาตัวชี้วัดการส่งเสริมการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติเพิ่มเติมในด้านต่างๆ อย่างครอบคลุม

เอกสารอ้างอิง (References)

- คณะบัญชี มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี. (2557). **คู่มือการออมเงิน**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- ณภัชชา ธาราชีวิน. (2558). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณ**. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณิชนันท์ รัตน์ไทรแก้ว. (2559). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของบุคคล: กรณีศึกษาเจ้าหน้าที่กรมการปกครองจังหวัดนครปฐม**. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นิตยา คุณมา. (2558). **การออมของพนักงานเทศบาล ในอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม**. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปรมาภรณ์ สระสินทร (2560). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมเงินของบุคลากรกรมชลประทาน สำนักชลประทานที่ 14**. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด.
- ปิติพันธุ์ อ่อนจันทร์. (2558). **ปัจจัยที่มีผลต่อการออมในกองทุนการออมแห่งชาติ กรณีศึกษาผู้ประกอบการอาชีพอิสระในอำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่**. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปิยวรรณ เงินคล้าย. (2559). **การศึกษาการดำเนินการกองทุนการออมแห่งชาติ**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักงบประมาณรัฐสภา.
- ปีชัย จีระศักดิ์ประเสริฐ. (2558). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน : กรณีศึกษาข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สังกัดส่วนกลางกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- มงคลชัย จำรูญ. (2560). **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- มณฑา ณ พัทลุง. (2558). **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์นิคมหลังสวน จำกัด จังหวัดชุมพร**. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- สิริภัทร ขวัญเพชร. (2558). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของเกษตรกรชาวสวนยางในจังหวัดสงขลา**. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- แสงเดือน ใจกล้า. (2559). **ปัจจัยการออมของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4**. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- อนุชา คำมา. (2558). **รูปแบบการออมของแรงงานนอกระบบในเขตอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Amir, Shoham, and Malul, Miki. (2012). **Cultural Attributes, National Saving and Economic Outcomes**. Ph.D dissertation. University of the Nagev Israel.

Translated Thai References

- Faculty of Accounting, Bangkok Thonburi University. (2014). **Money Saving Guide**. Edition 1. Bangkok : Bangkok Thonburi University. [In Thai]
- Jaikla, S. (2016). **Factors Influencing Government-Officer-Teachers' Money-Saving In the Office of Chiang Rai Primary Educational Services Area 4**. Master's Thesis of Business Administration. Chiang Rai Rajabhat University. [In Thai]
- Jeerasakprasert, P. (2015). **Factors Related to Saving Behavior : A Case Study of Government Officers of the Office of Auditor General of Thailand under Central Administration Bangkok**. Master's Thesis of Economics. Sukhothai Thammathirat Open University. [In Thai]
- Jumroon, M. (2017). **Factors Affecting Saving Decisions in National Savings Fund of Informal Employees in Bangkok**. Master's Thesis of Finance. Rajamangala University of Technology Thanyaburi. [In Thai]
- Khwunpetch, S. (2015). **Factors Affecting Savings of Rubber Farmers in Songkhla Province**. Master's Thesis of Economics. Chiang Mai University. [In Thai]
- Koonma, N. (2015). **Savings of Municipal Officers in Samphran District, Nakhonpathom Province**. Master's Thesis of Economics. Sukhothai Thammathirat Open University. [In Thai]
- Kumma, A. (2015). **Saving Patterns of Informal Workers in Hang Dong District, Chiang Mai Province**. Master's Thesis of Economics. Chiang Mai University. [In Thai]

- Na Phataloong, M. (2015). **Factors Affecting Saving Behaviors of the Members of Lang Suan Settlement Cooperatives Limited in Chumphon Province.** Master's Thesis of Business Administration. Sukhothai Thammathirat Open University. [In Thai]
- Ngernklai, P. (2016). **The study of the implementation of the National Savings Fund.** 1st Edition. Bangkok : The Parliamentary Budget Office. [In Thai]
- Onchan, P. (2015). **Factors Affecting Saving in National Savings Fund: A Case Study of the Self-employment in Mueang Krabi District, Krabi Province.** Master's Thesis of Economics. Sukhothai Thammathirat Open University. [In Thai]
- Rutsaikaew, N. (2016). **Determinants of Personal Saving Behavior: A Case Study of Local Government Officials in Nakhon Pathom Province.** Master's Thesis of Economics. Sukhothai Thammathirat Open University. [In Thai]
- Srasintorn, P. (2017). **Factors Influencing Irrigation Officers' Saving in the Royal Irrigation Department, Irrigation Office 14.** Master's Thesis of Business Administration. Stamford International University. [In Thai]
- Tharacheewin, N. (2015). **Factors Influencing Individuals Retirement Plan Saving Behavior.** Master's Thesis of Business Administration. Kasetsart University. [In Thai]